

جاسوسان قلمود

بررسی و یکپارچه‌سازی امنیتی اطلاعاتی آیین یهود

مؤلف: علی محمدی

سرشناسه: عباسی، علی، ۱۳۵۲

عنوان و نام پدیدآور: جاسوسان تلمود (بررسی رویکرد امنیتی اطلاعاتی آیین یهود) / علی عباسی

مشخصات نشر: تهران، انتشارات دیده‌بان ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: س. ۴۶۸، ص. مصور (بخشی رنگی)، جدول

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا یادداشت: کتابنامه ص ۴۲۷ یادداشت: نمایه

موضوع: تلمود، نقد و تفسیر، یهودیت، تاریخ، سازمان اطلاعاتی، اسرائیل، صهیونیسم، اسلام و یهودیت

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ج ۲/ع ۵۰۴/۲ BM رده‌بندی دیویی: ۲۹۶/۱۲۰۶ کتابشناسی ملی: ۳۴۷۹۹۴۲

انتشارات دیده‌بان

❖ عنوان کتاب: جاسوسان تلمود (بررسی رویکرد امنیتی اطلاعاتی آیین یهود)

❖ مؤلف: علی عباسی

❖ ناشر: انتشارات دیده‌بان

❖ ویراستار علمی: جواد بزرگی

❖ ویراستار ادبی: مجتبی شایسته‌نیا

❖ طرح روی جلد: محمدرضا کاظم‌زاده

❖ لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپ و نشر دانشگاه

❖ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

❖ نوبت چاپ: اول، بهار ۹۳

❖ قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-93837-4-0

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۸۳۷-۴-۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

آدرس: تهران، چهارراه پاسداران، انتشارات دیده‌بان، تلفن: ۲۳۱۱۲۲۳۱

فهرست مطالب

پیشگفتار ناشر.....	۱
یادداشت مولف.....	ج
یادداشت‌های مقدمه.....	خ
فصل اول: پیشینه تاریخی اطلاعاتی یهود.....	۱
مقدمه.....	۱
پیشینه اطلاعاتی یهود براساس روایات یهودیان.....	۲
پیشینه اطلاعاتی یهود به روایت قرآن.....	۱۰
سرانجام قوم برگزیده خداوند پس از حضرت موسی (ع).....	۲۳
یادداشت‌های فصل اول.....	۲۶
فصل دوم: اصول اطلاعاتی در منابع دینی یهود.....	۳۷
مقدمه.....	۳۷
تورات اطلاعاتی.....	۳۸
کتاب تورات، جلد یکم: برشیت-پیدایش.....	۴۰
جمع‌آوری اخبار توسط حضرت نوح (ع).....	۴۱
استفاده ابزاری از همسر.....	۴۲
اعزام مأمورین حرفه‌ای.....	۴۴
علائمی در بدن.....	۴۶
استراق سمع مکالمات فرشتگان.....	۴۸

- ۵۰..... رفتارهای جنسی خط قرمز ندارد.
- ۵۱..... ورود بیگانه ممنوع.
- ۵۳..... استفاده از پوشش و ابزار در عملیات.
- ۵۷..... نگاه علمی به موضوعات.
- ۵۹..... سوءاستفاده از عادت زنانه.
- ۵۹..... فریب یک شهر.
- ۶۱..... جاسوسی در ایران.
- ۶۳..... تغییر در کشور.
- ۶۴..... نفوذ حضرت یوسف (ع) در حکومت فرعون.
- ۶۹..... کتاب تورات جلد دوم: سفر - خروج.
- ۶۹..... نفوذ حضرت موسی (ع) در حکومت فرعون.
- ۷۱..... ثروت اندوزی در آوارگی.
- ۷۲..... بمب نژادی.
- ۷۶..... سازمان ارتباطی یهود.
- ۸۰..... کتاب تورات جلد سوم: ویترا - لاویان.
- ۸۱..... یوم کیپور.
- ۸۲..... کتاب تورات جلد چهارم: بمیدبار - اعداد.
- ۸۳..... اعزام جاسوسان به کنعان.
- ۸۹..... جاسوسان اطلاعات و عملیات.
- ۹۰..... کتاب تورات جلد پنجم: دواریم - تثئیه.
- ۹۱..... بررسی خبر.

۹۱	خبر ارزیابی شده.....
۹۲	کتاب یهوشوع، یوشع.....
۹۲	استفاده از زنان روسپی در عملیات جاسوسی.....
۹۷	اعزام جاسوسان ادامه دارد.....
۹۹	کتاب داوران.....
۹۹	شکار جانی.....
۱۰۰	قاتلین مقصود.....
۱۰۲	کاربرد لهجه در زبانی در امور اطلاعاتی.....
۱۰۵	کتاب اول سموئیل.....
۱۰۵	فریب.....
۱۰۷	هر کسی، قیمتی دارد.....
۱۰۹	کتاب دوم سموئیل.....
۱۰۹	عملیات روانی.....
۱۱۱	جاسوسی در پوشش‌های مختلف.....
۱۱۴	کتاب استر.....
۱۱۴	رخنه و نفوذ در حکومت هخامنشیان.....
۱۱۴	یک شب با پادشاه.....
۱۲۶	کتاب ارمیا.....
۱۲۶	پیامبر جاسوس.....

۱۲۸.....	تلمود اطلاعاتی
۱۲۹.....	درباره تلمود
۱۳۴.....	مرجعیت شیعه چه می گوید.....
۱۳۶.....	مرجعیت یهود چه می گوید.....
۱۴۵.....	یادداشت‌های فصل دوم.....
۱۷۹.....	صل سوم: منش اطلاعاتی یهود.....
۱۷۹.....	مقدمه.....
۱۸۷.....	انگیر و تنقار.....
۱۹۰.....	قدرت اراده نبوی.....
۱۹۰.....	انعطاف پذیری فرشتگان.....
۱۹۳.....	آوارگی و پراکندگی.....
۱۹۵.....	دینی‌ترین جامعه بشری.....
۱۹۶.....	احساس برگزیدگی.....
۱۹۸.....	فریب غیریهود.....
۲۰۰.....	ازدواج درونی.....
۲۰۰.....	جواهرفروشی و تجارت پیشگی.....
۲۰۱.....	نفرت از دیگران.....
۲۰۴.....	ترس از اکثریت.....
۲۰۵.....	یادداشت‌های فصل سوم.....
۲۱۱.....	فصل چهارم: شگردهای اطلاعاتی یهود.....
۲۱۱.....	مقدمه.....

۲۱۱.....	یهود مخفی
۲۱۶.....	یهودیان مارانو
۲۱۷.....	جدیدالاسلام‌های ایران
۲۳۱.....	جدیدالاسلام‌های عثمانی
۲۳۳.....	نفوذ و نفوذ در اماکن حساس
۲۳۸.....	زبان عبری
۲۴۲.....	نام‌های یهودی
۲۴۷.....	فرقه‌سازی
۲۴۷.....	فرقه بهایی‌های یهود
۲۵۳.....	فرقه یهودیان دونمه
۲۵۵.....	نفوذ در سرویس‌های جاسوسی
۲۶۰.....	ازدواج‌های اطلاعاتی
۲۶۴.....	زن یهودی در خدمت منافع امنیتی اطلاعاتی
۲۶۸.....	یادداشت‌های فصل چهارم
۲۸۳.....	فصل پنجم: رویکرد اطلاعاتی یهود در صدر اسلام
۲۸۳.....	مقدمه
۲۸۳.....	اعتقاد یهود درباره اسلام
۲۸۶.....	قرآن، کتاب کشف رمز اسرار یهود
۲۹۲.....	تقابل یهود با پیامبر گرامی اسلام
۲۹۵.....	یهودیان مخفی در صدر اسلام
۲۹۹.....	مقابله اطلاعاتی پیامبر با سازمان جاسوسی یهود

۳۰۶.....	شناسایی و اعدام انقلابی.....
۳۱۰.....	یادداشت‌های فصل پنجم.....
۳۲۳.....	فصل ششم: رویکرد اطلاعاتی یهود در برابر مسیحیت.....
۳۲۳.....	مقدمه.....
۳۲۵.....	سائول - پولس.....
۳۲۶.....	مارتین لوتر.....
۳۳۱.....	صیونیه مسیحی در خدمت یهودیان.....
۳۳۵.....	یادداشت‌های فصل ششم.....
۳۳۹.....	فصل هفتم: نقش آبریز یهودیان از آموزه‌های دینی.....
۳۳۹.....	مقدمه.....
۳۴۰.....	خدا، خدای انتقام است.....
۳۴۳.....	آموزشگاه مرکازهاراو.....
۳۴۶.....	آموزه‌های دینی بزرگان سیاسی تلمود.....
۳۵۰.....	سایان‌ها - حامیان.....
۳۵۴.....	یادداشت‌های فصل هفتم.....
۳۵۹.....	فصل هشتم: بررسی اندیشه تئوریسین‌های یهود.....
۳۵۹.....	مقدمه.....
۳۶۰.....	ربنو یعقوب بن مئیر.....
۳۶۰.....	ربنو مشه بن مایمون.....
۳۶۵.....	ربی یهودا هلوی.....
۳۶۶.....	حاخام مناخیم مندل شنیئورسون.....

۳۶۶.....	حاخام داوید هلوی.....
۳۶۷.....	حاخام مائیر کاهانا.....
۳۶۷.....	هاراو مردخای الياهو.....
۳۶۸.....	حاخام اسحاق آهارون کورف.....
۳۷۰.....	داشته‌های فصل هشتم.....
۳۷۵.....	فصل نهم: نظام حقوقی یهود در مجازات جاسوسی.....
۳۷۵.....	مقدمه.....
۳۷۶.....	نظام حقوقی در ایالات یهود.....
۳۷۶.....	جاسوسی در حقوق.....
۳۸۱.....	نظام حقوقی نژادپرستانه.....
۳۸۴.....	دادگاه‌های نظامی (آشکار - مخفی).....
۳۸۶.....	بررسی برخی احکام صادرشده برای جاسوسان.....
۴۰۱.....	یادداشت‌های فصل نهم.....
۴۰۵.....	فصل دهم: جاسوسان تلمود.....
۴۰۵.....	مقدمه.....
۴۰۶.....	تاریخچه ایجاد سازمان‌های اطلاعاتی رژیم صهیونیستی.....
۴.....	موساد.....
۴۰۹.....	شاباک.....
۴۱۰.....	آمان.....
۴۱۰.....	جاسوسان یهودی.....
۴۱۱.....	جاسوس یهودی از مصر و سوریه.....

۴۱۳.....جاسوس یهودی از آلمان

۴۱۴.....جاسوسان یهودی از آمریکا

۴۱۷.....جاسوسان یهودی از مصر

۴۱۸.....جاسوسان یهودی از ایران

۴۲۰.....جاسوس یهودی از اسرائیل!

۴۲۲.....یادداشت‌های فصل دهم

۴۲۷.....پیرس، کاسه، نمایه اعلام، تصاویر

۴۲۷.....کتاب

۴۴۰.....نمایه اعلام

۴۵۷.....تصاویر

پیشگفتار ناشر

بخش عمده‌ای از این کتاب بر سر قرآن و کتاب آسمانی مسلمانان به بازگویی عملکرد قوم بنی اسرائیل و مقابله آنان با رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم پرداخته است. قرآن کریم به صراحت می‌فرماید: لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ الْعَدَاوَةَ لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا مائده/۸۲ به‌طور مسلم (ای پیامبر) دشمن تر از مردم نسبت به مؤمنان را، یهود و مشرکان خواهی یافت و از طرف دیگر در سوره بقره آیه ۷۵ یادآور می‌شود أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ... آیا [بر اساس] واقعیت آرزو دارید که اینان به شما ایمان بیاورند؟

با گذشت قرن‌ها از نزول قرآن، دشمنی بنی اسرائیل با مسلمانان ادامه داشته و عده‌ای از نفوس این قوم که فلسطین پاره تن اسلام را به اشتغال گرفته‌اند، آورده‌اند، همچنان دشمن اول مسلمانان بوده و حکومت صهیونیستی آن، دشمنی را به همان اندازه جمهوری اسلامی ایران قلمداد می‌شود.

رهبران کشور به پیروی از دستورات قرآن و در پاسخ به جنایات یهودیان صهیونیست، ساکت ننشسته و دنیا را به تکاپو انداختند. رهبر فقید انقلاب روز جهانی قدس را میراث حق‌طلبی خود قرار دادند و رهبر معظم انقلاب این قوم ملعون را

تهدید نمودند که اگر غلطی از آنها سر بزند، جمهوری اسلامی ایران، تل آویو و حیفا را با خاک یکسان خواهد کرد.

پرواضح است دشمنی دیرینه‌ای که امروز در جنگ پیدا و پنهان رژیم صهیونیستی با ایران تبلور یافته، جمهوری اسلامی را به تلاش در جهت حفظ آمادگی برای هرگونه مقابله با دشمن عبری وادار نموده و در همین راستا، ایجاد اشراقیت اطلاعاتی در برابر اشغالگران قدس ازجمله اولویتهای اساسی حکومت اسلامی می‌باشد.

رسمی شناخت آرا و اندیشه‌های دشمن صهیون یکی از راهکارهای موثر در ایجاد اشراقیت اطلاعاتی است. زیرا به‌طور اخص انجام امور جاسوسی در بنی‌اسرائیل ریشه در آموزه‌های تکامل شرعی داشته و بدون آشنایی با مبانی فقهی یهود، امکان احاطه بر دشمن و جنگ نخواهد داشت.

کتاب جاسوسان تلمود از جمله معدود کتبی است که به بررسی رویکرد امنیتی اطلاعاتی آیین یهود پرداخته و به بیان اطلاعات از منابع مستند، زیرساخت‌های اطلاعاتی عبریان را به تحلیل نهشته است. این کتاب حاصل سال‌ها تحقیق و پژوهش مولف محترم بوده است که مورد تایید اهالی امنیتی و روحانیت آشنا به این حوزه قرار گرفته است.

انتشارات دیده‌بان با نشر کتاب تلاش داشته است تا صهیونیست‌ها را چند اندک در راه دشمن‌شناسی ایفا کند تا خوانندگان علاقمند از جمله جوانان اطلاعاتی، با شناخت دشمن، این راه را با آگاهی و بصیرت طی نمایند که دشمن را سبیل حیل‌گر و خطرناک است. انتشارات دیده‌بان انتظار دارد انتشار کتاب جاسوسان تلمود، با استقبال گرم علاقمندان همراه بوده و طلیعه‌ای برای ورود سایر نویسندگان به این عرصه پرخطر باشد.

یادداشت مولف

رسم روزگار است که مردم اقلیت را برای ماندگاری، نیاز به تلاش مضاعفی در برابر اکثریت دارد. زیرا هر لحظه آنان را با دی اقلیت از طرف اکثریت وجود دارد و به همین دلیل اقلیت باید حد هوشیاری خود را همواره بالا نگه داشته و سعی کنند برابری و در صورت امکان برتری خود را نسبت به جماعت اکثریت حفظ نمایند.

به نظر می‌رسد، در میان مردمان ساکن در این کره شکی، قوم بنی اسرائیل^۱ یکی از همان اقلیت‌هایی است که همیشه در طول تاریخ راه ادامه بقا و سپس برتری بر اکثریت، تلاش خود را صرف نموده و در این هدف نیز بسیار موفق بوده است، زیرا با نفوس سیزده تا شانزده میلیونی، تأثیر شگرفی بر جمعیت چند میلیاردی دنیا داشته و دارد. اما چرا و چگونه قوم اقلیت، اکثریت را کیش و مات کرده است؟ قوم بنی اسرائیل از چه الگویی تبعیت می‌نماید که همیشه بوده و هرگز از بین نرفته است؟ آیا قدرت این اقلیت، ارتباطی با برتری اطلاعاتی^۲ آنان دارد؟ حاخام‌ها^۳ و رهبانان یهودی^۴ (۲) در این خصوص چه نقشی ایفا نموده‌اند؟ در این قوم، ارتباط دین با

1- Israelites

2- Intelligence Primacy

3- Rabbis

4- Jewish Scholars

حوزه اطلاعات و امنیت^۱ چگونه تعریف شده است؟ آیا این جمله آلفرد نوسیگ^۲ (۳) درباره یهود که حتی «قوانین ناظر بر رژیم غذایی و ازدواج، تدابیر حفاظتی برای تداوم نژاد است»، (۴) بر رویکرد امنیتی اطلاعاتی آیین یهود^۳ (۵)، دلالت دارد؟ آیا می‌توان ادعا نمود در این بستر آماده، یک یهودی تحت آموزش‌های کلاسیک اطلاعاتی، شکوفا شده و از این بستر، ابرجاسوسانی^۴ متولد می‌شوند که هر کدام به‌یاری تاریخ جاسوسی جهان را متحول ساخته‌اند؟

به نظر می‌رسد، در میان قومی که ارزش‌ها و هنجارهای آن، بر مبنای آموزه‌های حاخامات شکل گرفته، کلیه فعالیت‌ها، از جمله امور امنیتی - اطلاعاتی نیز بر همین اساس پی‌ریزی شده باشد. لذا این یک امر بدیهی است که بزرگان مذهبی و سیاسی با استفاده از این بنیاد اصلی دین یهود، وظایف پیروان را در فعالیت‌های پنهان، روشن نموده و برای آن تفهیم شرعی با محورهای زیر تعیین کرده باشند:

- بهره‌برداری از آموزه‌های شرعی و آموزه‌های دینی برای انجام فعالیت‌های پنهان اطلاعاتی
- الگوبرداری از آموزه‌های اطلاعاتی مندرج در شریعت یهود و به‌روزنمودن آن‌ها
- فعال کردن نیروی بالقوه یهودیان پراکنده در سراسر جهان برای کمک به اهداف جهانی یهود.

یکی از اصول اساسی در امور امنیتی - اطلاعاتی، شناخت تهدیدات است. باید دانست که سازمان اطلاعاتی خودی، باید دشمن را به عنوان یک تهدید شناسایی نموده و سپس برای دفع خطرات بالقوه و بالفعل او، طراحی مناسب را انجام دهد.

قرآن به عنوان مقدس‌ترین کتاب مسلمانان در آیه شریفه ۸۲ سوره مبارکه مائده، یهودیان را به عنوان دشمن درجه یک و مشرکان را دشمن بعدی معرفی کرده است. تا مسلمانان با اولویت‌بندی در دفاع و حفظ آمادگی، از دشمن درجه یک خود غافل نشوند. (۶)

با این درنمود قرآنی، نیروهای اطلاعاتی جمهوری اسلامی ایران باید بر نفوس یهود دانش و خارج از کشور اشراق اطلاعاتی داشته، تا گزند از ناحیه این دشمن درجه یک، به مسلمانان وارد نگردد. واضح است که اشراق اطلاعاتی، نیاز به ساز و کارهایی دارد که به نظر می‌رسد مرحله نخست آن، انجام امور علمی و پژوهشی زیربنایی، برای شناخت مبانی یهود صهیون^۱ (۷) است.

نکته دیگر آنکه بررسی انگیزه فعالیت‌های اطلاعاتی کمتر به بسترهای شکل‌گیری یک اقدام جاسوسی^۲ از بزه‌های ایدئولوژیک^۳ پرداخته می‌شود، در صورتی که چون این امر به چرایی امنیت اطلاعاتی می‌پردازد، پس باید مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

اگر این بررسی در خصوص رویکرد امنیت اطلاعات در آیین یهود رخ دهد، به صورت تلویحی امکان بازخوانی قسمتی از تفکر یهودی را هم می‌گردد. به ویژه اینکه یهودیان معتقدند فقط یک دشمن برانداز^۳ دارند که در برهمنها کشور یهودی از صفحه روزگار است و آن بزرگ‌ترین کشور شیعه دنیا، جمهوری اسلامی ایران است. (۸)

1- Zion

2- Ideological

3- Subversion

با مقدمه بالا، به مطالب کتاب که در ده فصل دسته‌بندی شده است، مروری اجمالی خواهیم داشت:

فصل نخست را با «پیشینه تاریخی اطلاعاتی یهود»، آغاز نموده و سابقه فعالیت‌های اطلاعاتی یهودیان را از دو نگاه روایات یهودی و روایات قرآنی، بررسی می‌کنیم.

در فصل دوم به «اصول اطلاعاتی در منابع دینی یهود» پرداخته و آیات امنیتی- اطلاعاتی تورات^۱ (۹) و فتاوی اطلاعاتی فقهای یهودی در تلمود^۲ (۱۰)، که برای خوانندگان جذاب خواهد بود را می‌آوریم. یادآور می‌شود، مطالب مورد اشاره در این فصل، غیر از کتاب چاپ شده توسط انجمن کلیمیان تهران^۳ (۱۱) برداشت شده است.

بررسی خصوصیات و مهارت‌ها منحصر به فرد یهودیان، مطالب فصل سوم را تشکیل می‌دهد که با عنوان «منش اطلاعاتی یهود» به آن یاد شده است.

فصل چهارم «شگردهای اطلاعاتی یهود» نام گرفته است که جهت آشنایی با این قبیل شگردها، به تعدادی از آن‌ها از جمله یهود مخفی^۴، زبان عبری^۵، نام پوششی^۶، فرقه‌گرایی^۷، نفوذ^۸ در سرویس‌های جاسوسی^۹ و از اج‌های اطلاعاتی اشاره شده است.

1- Torah

2- Talmud

3- Iranian Jewish Committee

4- Clandestine tradecraft

5- Crypto- Judaism

6- Hebrew

7- Cover name

8- Sectarianism

9- Infiltration

«رویکرد اطلاعاتی یهود در صدر اسلام»، پنجمین فصل کتاب را به خود اختصاص داده است. تشریح چگونگی حمله خزنده یهود مخفی به اسلام نوپا و هم‌چنین مقابله اطلاعاتی رسول اکرم ﷺ، از جمله مطالبی است که در این فصل آن را بازگو نموده‌ایم.

در فصل ششم نیز به «رویکرد اطلاعاتی یهود در برابر مسیحیت»^۱ پرداخته و چگونگی خنثی‌نمودن آموزه‌های این دین انقلابی توسط سازمان جاسوسی یهود^۲ تشریح شده است.

فصل هفتم «تأثیرپذیری یهودیان از آموزه‌های دینی» نام دارد. ضرورت بررسی تأثیرپذیری آحاد مردم در دستورات حاکمان، از دیگر موضوعاتی است که مورد توجه قرار گرفته است.

در هشتمین فصل کتاب، به بررسی اندیشه تئورسین‌های یهود^۳ پرداخته‌ایم. کاهنان^۴ (۱۲) قوم، مبادرت به صدور فتاویٰ کرده‌اند که برتری این قوم، همیشه محفوظ بماند. بیشتر این فتاوا با دیدگاه امم - اطلاعاتی حاکم بر تفکرات کاهنان صادر شده و در قالب تفاسیر توراتی یا استفتات^۵ نمودن، در اختیار قوم یهود قرار گرفته است.

برای فهم چگونگی نهادینه‌شدن نظام حقوقی شرعی در سیستم قضایی رژیم صهیونیستی، باید فتاویٰ فقهای یهود را بررسی مصداقی نمود. به همین دلیل فصل نهم را به «نظام حقوقی یهود در مجازات جاسوسان» اختصاص داده‌ایم. در فصل دهم که «جاسوسان تلمود» نام دارد، در خصوص تاریخ تأسیس جامعه اطلاعاتی^۶ رژیم اشغالگر قدس و تعدادی از عملیات‌هایی که توسط جاسوسان

1- Christianity

2- Spy Organization Jewish

3- Soothsayer

4- Intelligence Community

یهودی به نفع این رژیم انجام شده و خیانت یهودیان به وطنی که در آن به دنیا آمده‌اند، مورد بررسی و در معرض قضاوت قرار گرفته است.

بخش پایانی به کتابنامه، نمایه اعلام و تصاویر اختصاص دارد که مورد مطالعه خوانندگان محترم قرار خواهد گرفت.

اما توضیح درباره ارجاعات، پاورقی‌ها و منابع کتاب:

الف: سعی بر آن شده جهت تمرکز خواننده هنگام مطالعه، صفحات کتاب خالی از توضیحات اضافی باشد. به همین علت ارجاعات و منابع در پایان هر فصل درج شده‌اند.

ب: موضوعات انتخابی خاص که نیاز به توضیح داشته‌اند، با شماره تعیین شده و در پایان فصل درباره آن به تفصیل صحبت شده است.

ج: منابع در پایان هر فصل به صورت نام نویسنده، سال انتشار و شماره صفحه (مثال: سومبارت، ۱۳۸۶، ص ۲۵۵) آورده شده و بخش کتابنامه در فصل آخر، مشخصات منابع به صورت کامل درج شده است.

در پایان از علماء، اساتید و دوستانی که به هر نحو در نگارش و انتشار این کتاب مرا یاری نمودند سپاسگزاری نموده و از اسرار و دستان که با چاپ این کتاب، فرصتی مغتنم را برای اینجانب فراهم نمود تشکر و قدردانی می‌نمایم.